

HOMILIE 31^E ZONDAG DOOR HET JAAR B ZA 3 / ZO 4 NOVEMBER 2018

Onze overheid heeft tot taak via wet- en regelgeving het dagelijkse leven te ordenen. Maar iedereen weet ook, dat die vele regels het leven soms alleen maar ingewikkeld maken. Om de vele regels te verhelderen worden er dan weer nieuwe regels uitgevonden. Door de veelheid van regels ziet menigeen door de bomen het bos niet meer en vraagt zich daarom af: Waar gaat het eigenlijk om? Er worden van overheidswege goede voornemens gemaakt om de regelzucht te verminderen, maar men blijft meestal steken in het goede voornemen.

Iedereen is ervan overtuigd, dat regels en afspraken nodig zijn, maar ze moeten overzichtelijk zijn. Dat wil iedereen ook: Weten waar je aan toe bent. We verwachten duidelijkheid.

Alles willen regelen of voorschrijven is een neiging van de mens, die ook aan de kerkdeur niet altijd voorbijgegaan is. De oudere generatie onder ons weet, hoezeer ook wij in onze kerk vele voorschriften kenden, waarvan de bedoeling niet bij iedereen even duidelijk was. Gelovig zijn kreeg de vorm van regels naleven. De geloofsbeleving, die toch een inspirerende band met God zou moeten betekenen, werd eerder als een belasting ervaren, waarvan men zich dan ook onttreed, toen zich daarvoor de kans voordeed.

Regels stellen is de mens eigen. Ook ten tijde van Jezus werd de geloofsbeleving in ongekend hoge mate bepaald door het naleven van regels. 365 voorschriften kenden de joden. De tien overzichtelijke geboden, die Mozes op de berg Sinaï de joden op het hart had gedrukt, waren verworpen tot een bos van voorschriften. De overijverige schriftgeleerden en farizeeën keken bovendien nauwlettend toe, dat er geen overtredingen werden begaan. Zo werd met grote strengheid het gebod van de sabbat afgedwongen. Wanneer Jezus dan ook op sabbat een zieke geneest, wordt hij streng ter verantwoording geroepen: "Zes dagen zijn er om zieken te genezen. Dat dient u dus niet op de sabbat te doen." Maar Jezus' antwoord is ontwapenend: "De sabbat is er voor de mens en niet de mens voor de sabbat."

Het is bij de vele regels dan ook niet verwonderlijk dat iemand de tel kwijt raakt en bij Jezus komt met de vraag: "Wat is nu eigenlijk de kern van het geloof? Waar gaat het om?" Maar Jezus laat zich niet ertoe verleiden om zich te verdiepen in de vraag welke regeltjes hier niet of daar wel van toepassing zijn. Bovendien is een antwoord van Jezus nooit oppervlakkig. Jezus voert de toehoorders steeds tot de kern van de zaak. Hij leidt hun gedachten naar Gods bedoeling zelf, naar het woord, zoals elke jood dat kende: "Luister Israel! Bemin de Heer, uw God, met hart en ziel en verstand.... en bemin je naaste als jezelf." Deze geboden zijn de bovendien de twee kanten van dezelfde medaille. Het grote oerwoud van regels wordt door Jezus teruggesnoeid tot deze twee: Liefde tot God en de naaste.

Jezus begint bij het begin, bij God. "Gij zult de Heer uw God beminnen, want Hij is een God van mensen," zegt Jezus. Hij verdient het, dat we hem eren. En omdat God een God van liefde is, moeten wij mensen van liefde zijn. Ons geloof in God verplicht ons daartoe. Jezus is daarvan het levende voorbeeld. Hij is voor ons maatstaf en norm.

Jezus roept ons op tot geloof en liefde. De indruk bestaat ons soms weleens alsof men kan kiezen. De een gaat ter kerke, de ander is goed voor zijn buurman. Niet zelden worden deze interpretaties in discussies tegenover elkaar geplaatst. Maar geen van beiden heeft het recht zichzelf als enig ware op te leggen. Niemand mag zijn eigen norm zijn. Inspiratie en norm is

voor ons woord en leven van Jezus Christus, Gods Zoon, zijn persoon, zijn woorden en zijn geleefde leven. Zonder toeleg op het geloof, zonder de wil om oprecht God te beminnen, verarmt ons christen-zijn, verarmt ook onze liefde. Dan glijden wij af en maken wij onszelf tot norm.

Waar komt het op aan in het leven? Dat is een vraag, die een mens zich menigmaal stelt. In deze ingewikkelde wereld biedt Jezus ons een eenvoudig kompas aan: Bemin God en bemin je naaste. Dan zal ons leven op koers blijven. Zeker ook de jonge mens kijkt vooruit. Hij/zij wil aan zijn leven de juiste invulling geven in integriteit en waarheid. Soms is dat niet gemakkelijk. De levensweg kan zovele kanten opgaan. De wereld is voortdurend in beweging. De ene ontwikkeling volgt de ander in snel tempo op en nieuwe vragen en problemen vragen om een antwoord. Het leven is ingewikkeld geworden. Wij mogen dan onze verantwoordelijkheden niet uit de weg gaan. Maar juist in dat ingewikkelde leven zoeken we naar de juiste uitgangspunten, die je denken en doen kunnen normeren, een soort kompas, dat richting geeft aan het menselijke bestaan. Bemin God en de naaste.